

Afdeling Bestuursadvisering
Onderwerp Duurzaamheidcentrum

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

De leden van de raad
van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Wij zijn met het openbaar vervoer
bereikbaar, buslijnen 1, 2, 3, 5, 6,
11, 13, 16

Informatie over vertrektijden krijgt
u via 0900-92 92

In uw antwoord graag datum en
kenmerk vermelden.

Telefoon (050) 367 76 19 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk BD 09.2099171

E-mailadres
bestuursdienst@bsd.groningen.nl

Datum 23-11-2009 Uw brief van

Uw kenmerk

Website
www.groningen.nl

Geachte heer, mevrouw,

Tijdens het debat in de raadscommissie Onderwijs en Welzijn van afgelopen woensdag 18 november bleek ons dat wij in ons raadsvoorstel 'stand van zaken duurzaamheidcentrum' onvoldoende duidelijk hebben gemaakt wat ons precies voor ogen staat met dat duurzaamheidcentrum. Daarnaast willen wij graag voldoen aan uw verzoek om een evenwichtig beeld te schetsen van de voor- en nadelen van de laatste twee onderzochte locaties, namelijk het Open Lab op het CiBoGa-terrein en de Openbare Bibliotheek. In deze brief lichten wij een aantal aspecten graag nader toe.

Natuur- en duurzaamheidseducatie

Toen uw raad in 2007 besloot tot een nieuwe opzet van natuur- en duurzaamheidseducatie in Groningen onderscheidde u twee hoofdpunten. Ten eerste natuur- en duurzaamheidseducatie (NDE) gericht op kinderen en jongeren. Een belangrijke doelstelling van NDE is om veel meer dan voorheen kinderen daadwerkelijk in contact te brengen met de natuur. In uw bespreking van de voortgang van NDE tijdens de raadscommissie op 18 november nam u met instemming kennis van de resultaten tot nu toe.

Duurzaamheidcentrum

Het tweede hoofdpunt is het realiseren van een duurzaamheidcentrum. Een aantrekkelijke en toegankelijke plek waar mensen terecht kunnen voor informatie en ideeën omtrent duurzaamheid. Met als belangrijkste doel het vergemakkelijken van het maken van duurzame keuzes. Bij ons streven naar een duurzame stad en energieneutraal in 2025 merken we dat steeds meer mensen wel duurzame keuzes willen maken maar dat het ze ontbreekt aan inzicht hoe ze dat in hun eigen situatie in praktijk kunnen brengen. In zo'n duurzaamheidcentrum is sprake van tweerichtingsverkeer: mensen kunnen er informatie halen en brengen. Zo is de wijk Hoogkerk heel actief met het in praktijk brengen van duurzaamheid in het dagelijkse leven. Door te tonen wat

in Hoogkerk is ontwikkeld komen andere mensen weer op ideeën voor hun eigen situatie.

Drietal scenario's

Indertijd heeft ons college een drietal scenario's aan uw raad voorgelegd. U koos toen voor scenario 2, waar de nadruk ligt op informeren en laten zien. U stelde ons voor de realisatie tweemaal een bedrag van 150.000 euro ter beschikking. Nadrukkelijk gaf u ons de opdracht het duurzaamheidscentrum te ontwikkelen in samenwerking met partners. Het is goed gelukt om een mooie samenwerking tussen de partners tot stand te brengen. Het is niet gelukt om zowel de kantoorfunctie van de partners als het interactieve deel van het duurzaamheidscentrum op een en dezelfde locatie te realiseren. Dit kan alleen wanneer het centrum op een minder centrale plek in de stad komt en daarmee zouden we ons belangrijkste doel voorbijschieten. Daarom stellen we voor de kantoorfunctie elders te realiseren. Wij hebben samen met onze partners een zoektocht gehouden naar een geschikte locatie, maar zeker ook naar een haalbaar scenario. Wij zijn hierover al meer dan een jaar in gesprek en hebben diverse locaties bezocht. We hebben een businessplan opgesteld en gaandeweg zijn we samen tot dit voorstel gekomen. Voor ons is belangrijk dat onze partners met ons de keus voor de bibliotheek hebben gemaakt.

Dankzij de goede samenwerking tussen partners staan we nu in de startblokken om het duurzaamheidscentrum te kunnen openen. De voor- en nadelen van de twee laatst overgebleven locaties staan in de bijlage opgesomd. De samenwerkende partners willen het centrum graag openen op de locatie Openbare Bibliotheek. Deze lokatie kent al veel bezoekers en biedt goede condities voor een centrum volgens scenario 2. Verder past dit binnen de financiële mogelijkheden en kan het centrum op deze plek meteen van start. Sinds maart van dit jaar is het Energieloket van het Informatiepunt Duurzaam Bouwen al in de bibliotheek gevestigd. Bovendien biedt de samenwerking met de bibliotheek inhoudelijk ook mogelijkheden. Landelijk hebben de bibliotheken actuele maatschappelijke thema's waarvoor ze zich extra inspannen verdeeld over de provincies. Speerpunt van de Groningse bibliotheek is 'duurzaamheid'.

Op de iets langere termijn staat ons een duurzaamheidscentrum als onderdeel van het Groninger Forum voor ogen. Het centrale punt in Stad voor discussie, gesprek, informatie en inspiratie. Tot die tijd zoeken we een plek waar het duurzaamheidscentrum een 'thuis' kan worden voor de Groningse duurzaamheidsbeweging en van waaruit zo veel mogelijk Stadgers geprikkeld worden om ook duurzame keuzes te maken.

Groningse Duurzaamheidagenda

Vijf thema's kunnen wat ons betreft de Groningse duurzaamheidagenda vormen. Dit zijn wonen, mobiliteit, ecologie, ondernemen en consumeren. Aan alle vijf thema's kan het duurzaamheidscentrum een verbindende en versterkende bijdrage leveren met exposities, lezingen, presentaties, themabijeenkomsten, etc. Het centrum moet een dynamische rol vervullen om de duurzame beweging in Groningen te versnellen. Overzicht hebben, afstemmen en coördineren, we schreven het al eerder, zijn essentieel om deelnemende partijen sterk gezamenlijk te laten optreden. Alle partijen voelen die behoefte.

Ga naar het duurzaamheidcentrum en zie wat je allemaal aan energiebesparing kan doen in je eigen huis. Bezig met een verbouwing of nieuwbouw? Leer daar van warmtesystemen, duurzame energieopwekking, investeringskosten, subsidies, terugverdientijd, materialen en lokale leveranciers en installateurs. Ga naar het duurzaamheidcentrum en haal het laatste nieuws op het gebied van duurzaam rijden, krijg antwoord op vragen als welke elektrische fiets, scooter of auto de beste is op dit moment en hoe je een groen dak kan aanleggen.

Consumenten, als peloton achter de koplopers, zijn een heel belangrijke doelgroep voor het duurzaamheidcentrum. Wat moeten consumenten weten om vaker duurzame keuzes te maken? Wij willen praktische kennis, dichtbij huis, hapklaar aanbieden.

Ook duurzaam ondernemen vinden we heel belangrijk en bepalend, omdat ondernemers de motor zijn van onze lokale economie en dan met name het MKB. Wanneer duurzaam ondernemen, van inkoop en energie besparen, tot Cradle-to-Cradle, maatschappelijk verantwoord ondernemen en fairtrade gewoon wordt, gaat het de goede kant op. Het duurzaamheidcentrum kan daar een stimulerende rol in vervullen.

Op korte termijn de deuren open

Samengevat willen we graag op zo kort mogelijke termijn de deuren openen van ons duurzaamheidcentrum. Het doel van dit centrum is om als vliegwiel te fungeren voor het duurzaam maken van Groningen. Door een aantrekkelijke en toegankelijke locatie te creëren midden in het centrum van de Stad. De huidige opzet is het resultaat van een intensieve samenwerking tussen de betrokken partijen in de Stad. Het duurzaamheidcentrum dat start in de openbare bibliotheek zien we ook als een testcase voor het duurzaamheidcentrum als onderdeel van het Groninger Forum. Het centrum zelf beschouwen we als de spil van projecten en activiteiten die ook op allerlei andere plekken in de Stad plaatsvinden. Mogelijke voorbeelden hiervan zijn het Open Lab op CiBoGa en de Euroborg waar FC Groningen

ook duurzame activiteiten wil ontwikkelen. Uiteraard is er ook nauwe samenwerking met het NDE-programma. En tenslotte zoeken we samen met de provincie Groningen naar mogelijkheden tot verbreding buiten de gemeentegrenzen, bijvoorbeeld door samenwerking met andere filialen van de provinciale bibliotheek.

Zoals we in ons raadsvoorstel hebben aangegeven zijn de risico's beperkt wanneer het centrum geen succes mocht worden en we de activiteiten onverhoopt zouden moeten stoppen. Maar dat is niet onze verwachting. Met de mooie samenwerking die tot stand is gekomen zijn wij ervan overtuigd dat we met ons duurzaamheidcentrum het warm kloppend hart van de duurzame beweging in Groningen kunnen realiseren. Wanneer we eenmaal van start zijn zoeken we verdere samenwerking met andere partijen waarvan er vele de afgelopen tijd hiervoor al belangstelling hebben getoond.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'G' followed by a series of loops and a long horizontal stroke.

de secretaris

A handwritten signature in black ink, appearing as a series of connected, somewhat horizontal strokes.

A solid horizontal line drawn in black ink, positioned below the signature of the secretary.

BIJLAGE 1

Scenario 2

Wat waren nu de eerder geformuleerde ambities en financiële kaders voor het Duurzaamheids-centrum?

In mei 2008 heeft uw raad gekozen voor scenario 2. Dit houdt in dat het Duurzaamheidscentrum:

- een stichting is en daarmee eigendom van de diverse partijen (en dus niet van de gemeente);
- een lokaal initiatief is met een regionale uitstraling;
- bestaat uit een fysiek en digitaal informatie- en expositiecentrum;
- goed bereikbaar en laagdrempelig is door aan te sluiten bij publiekstrekkingen zoals de bibliotheek, een openbaar vervoerknooppunt, een gemeentelijk loket, horeca en winkelgelegenheid;
- een stimulerende agenda heeft die actief informatie geeft aan burgers, bedrijven, consumenten en producenten;
- mogelijk een jaarlijks terugkerend evenement organiseert;
- de activiteiten van de deelnemende partijen coördineert en versterkt, onder meer met een gezamenlijke website en digitale nieuwsbrief.

Ook zijn de voorwaarden voor succes geformuleerd. We zetten ze hieronder voor u op een rij:

- sluit aan bij ambitie Duurzaamste Stad van Nederland en energieneutraal in 2025;
- fysiek centrum dat zichtbaar en laagdrempelig aanwezig is voor burgers, bedrijven, consumenten en producenten;
- alle partijen kunnen actief meedoen;
- aanvullend op de kracht van deelnemende organisaties (synergie);
- kan op relatief korte termijn gerealiseerd worden;
- exploitatiekosten zijn relatief laag. Verbindt activiteiten van de deelnemende organisaties en is daardoor een grotere en sterkere speler voor andere partijen en mogelijke subsidiegevers;
- kan doorgroeien, nieuwe participanten kunnen aanhaken;
- is onafhankelijk;
- biedt de mogelijkheid om inkomsten te genereren;
- kosten worden gedragen door meerdere partijen, dit vergroot de continuïteit.

Op 6 mei 2009 bent u geïnformeerd over de stand van zaken en heeft het businessplan ter visie gelegen. In dit businessplan worden de activiteiten die het Duurzaamheidscentrum gaat vervullen beschreven:

- Het bij elkaar brengen van kennis en het beschikbaar stellen van informatie voor burgers en bedrijven.
- Organiseren van seminars, lezingen, presentaties, themadagen, tentoonstellingen, showen van materialen en/of workshops met specifieke thema's.
- Het genereren van ideeën en draagvlak: door informatieoverdracht, netwerkbijeenkomsten, beurzen, etc.
- Promotie van het Duurzaamheidscentrum als het kloppende hart op het gebied van de duurzame ontwikkeling van de gemeente Groningen; door communicatie (website), brochures, flyers, vertegenwoordiging, belangenbehartiging, deelname aan beurzen, etc.
- Projectondersteuning; door vraagarticulatie, coalitievorming, draagvlakcreatie, innovatietoepassing, financieringverwerving, etc.
- Deelnemen van bedrijven en instellingen met (wisselende) presentaties.

In het businessplan wordt uitgegaan van een expositieruimte van 200 m² en een grote zaal voor ongeveer 100 personen.

Het scenario 2 en de wijze waarop we het duurzaamheidscentrum inhoud geven kunnen op beide locaties volledig worden gerealiseerd. Kijken we naar de twee locaties die momenteel de discussie bepalen, dan zetten we graag de feiten op een rij. Wat kunnen Stadjsers krijgen voor welke prijs?

Aspecten	Bibliotheek	Open Lab
<i>Expositieruimte</i>	<i>150m2 (inclusief energieloket Informatiepunt Duurzaam bouwen)</i>	<i>200m2</i>
<i>Lezingenzaal Vergaderruimte</i>	<i>Volledig ingericht aanwezig.</i>	<i>Ruimte aanwezig moet nog volledig ingericht worden (80m2)</i>
<i>Werkplekken</i>	<i>Aanwezig voor medewerkers die informatie verstrekken. Mogelijk ook werkplek voor coördinator.</i>	<i>Aanwezig voor alle medewerkers informatiepunt Duurzaam bouwen en duurzaamheidscentrum. (50m2)</i>
<i>restaurant</i>	<i>Volledig ingericht aanwezig</i>	<i>Niet aanwezig in het centrum.</i>
<i>Kosten huur</i>	<i>170 euro per M2 inclusief gebruik <u>alle</u> faciliteiten.</i>	<i>Minimaal 100 euro per m2 exclusief gas/licht servicekosten en BTW</i>
<i>Kosten inrichting</i>	<i>Totale kosten 100x170 17.000 euro plus werkplek 2000 euro 19.000 euro</i> <i>Basisinrichting volledig aanwezig. Aanschaf tentoonstellingsmateriaal en werkplek (schatting 30.000)</i>	<i>Totale kosten 400x140(inclusief) 56.000 euro</i> <i>Moet volledig worden ingericht. (schatting 80.000)</i>
<i>Financieel risico over periode van 5 jaar</i>	<i>328.000 euro</i>	<i>547.000 euro</i>
<i>Openingstijden en bemensing</i>	<i>Medewerkers duurzaamheidscentrum 1 informatieplaats en medewerkers Energieloket van het informatiepunt duurzaam bouwen bemensen het centrum. Bibliotheek kent zeer ruime openingstijden. Als er geen bemensing is voor duurzaamheidscentrum dan is het centrum wel toegankelijk</i>	<i>Medewerker (1 fte) duurzaamheidscentrum en medewerkers infopunt duurzaam bouwen bemensen het centrum. Extra opening bijvoorbeeld avonds of weekenden moet apart worden ingehuurd.</i>
<i>Regionale uitstraling</i>	<i>De bibliotheek is een provinciale instellingen. Ook in filialen in wijken of in andere</i>	<i>Open Lab trekt ook mensen uit de provincie</i>

	<i>bibliotheken in de provincie kunnen activiteiten plaats vinden.</i> <i>Met de provincie vindt overleg plaats over verdere samenwerking</i>	
<i>Zichtbaar, laagdrempelig, aansluiting bij reeds bestaande bezoekersstromen,</i> <i>Uitstraling</i>	<i>Midden in het centrum, veel bestaande bezoekers, laagdrempelig</i> <i>Aanwezigheid duurzaamheidscentrum moet goed zichtbaar gemaakt worden. Heeft geen duurzame uitstraling</i>	<i>Iets buiten centrum, bezoekersstroom moet zich nog ontwikkelen.</i> <i>Heeft prima mogelijkheden tot een duurzame en innovatieve uitstraling, technieken kunnen zichtbaar gemaakt worden in het gebouw. Dit zijn wel meerkosten.</i>
<i>Bereikbaarheid voor ondernemers</i>	<i>Niet goed bereikbaar voor ondernemers</i>	<i>Niet goed bereikbaar voor ondernemers maar wat beter dan bibliotheek variant.</i>
<i>Huisvesting Informatiepunt Duurzaam Bouwen</i>	<i>Nee. Infopunt dubo aan de Hereweg blijft bestaan en vormt de backoffice voor het duurzaamheidscentrum.</i> <i>Kosten zijn voor organisatie</i>	<i>Het informatiepunt duurzaam bouwen verhuist in het geheel naar het Open Lab. Vierkante meters van het informatiepunt moet apart door organisatie worden bekostigd.</i>
<i>Huisvesting andere organisatie</i>	<i>Aparte huisvesting, kosten zijn voor organisaties</i>	<i>Aparte huisvesting kosten zijn voor organisaties</i>